

Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları

Vedat ÖZSOY

Nuray MAMUR

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY - Doç. Dr. Nuray MAMUR

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRENME VE ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARI

ISBN 978-605-241-631-0

DOI 10.14527/9786052416310

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindex.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Nisan 2019, Ankara

Yayın-Proje: I. Tual Şekercigil
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Ay-bay Kırtasiye İnşaat Gıda Pazarlama ve Ticaret Limited Şirketi
Çetinemeç Bulvarı 1314.Cadde No:37A-B
0312 472 58 55

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 33365

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

“Öğrenmek akıntıya karşı yüzmeye benzer,
ilerlemediğiniz takdirde gerilersiniz”

M.K. Atatürk

ÖĞRETMEN MARŞI

Alnımızda bilgilerden bir çelenk,
Nura doğru can atan Türk genciyiz.
Yeryüzünde yoktur, olmaz Türk'e denk;
Korku bilmez soyumuz.

Şanlı yurdum, her bucağın şanla dolsun;
Yurdum seni yüceltmeye antlar olsun.

Candan açtık cehre karşı bir savaş,
Ey bu yolda ant içen genç arkadaş!
Öğren, öğret hakkı halka, gürle coş;
Durma durma koş.

Şanlı yurdum, her bucağın şanla dolsun;
Yurdum, seni yüceltmeye antlar olsun.

İsmail Hikmet ERTAYLAN

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY

Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinde dünyaya geldi (19 Haziran 1956). Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'nü bitirdi (1978). Fethiye Lisesi'nde Resim öğretmenliği yaptı (1979-1980). Kültür Bakanlığı Kayseri Devlet Güzel Sanatlar Galerisi Müdürlüğü görevini yerine getirdi (1980-1987). Berlin Goethe Enstitüsü'ne devam etti (1983). Gazi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü'nde lisans tamamlama yaptı ve bu bölüme Araştırma Görevlisi oldu (1987). İngiltere Birmingham City Üniversitesi Institute of Art and Design'da Yüksek Lisansını (1991), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Doktorasını (1995), Arizona State University, College of Fine Arts'da Post-Doktorasını (1996-97) tamamladı. 1998'de Resim-İş Eğitimi alanında Doçent ve 2004'te Profesör oldu.

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu İlköğretim Resim-İş Dersi Öğretim Programı Geliştirme Komisyonu Başkanlığı yaptı (1991-1992).

YÖK Eğitim Fakülteleri Program Geliştirme Çalışma Grubu, Fakülte-Okul İşbirliği Programı Çalışma Gurubu ve YÖK Akreditasyon Çalışma Gurubu üyelikleri görevlerinde bulundu (1997-2002). Londra'da Teacher Agency'de ve Boston'da Harvard University Graduate School of Education'de öğretmen yetiştirme akreditasyon uzmanlığı seminerlerine katıldı (1999). European League of the Institute of the Arts (ELIA) ve International Council of Fine Arts Deans (CFAD) ile Birmingham City University tarafından birlikte düzenlenen Sanat ve Tasarım Eğitiminde Kalite Güvencesi ve Akreditasyon Uzmanlığı eğitimine katıldı (2008).

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Yönetim Kurulu üyeliği yaptı (2000-2004). Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği'ni (GÖRSED) kurdu (2003).

Üyesi olduğu International Society for Education Through Art'ın (InSEA) 7. Avrupa Bölge Kongresinin Türkiye'de düzenlenmesinde etkili oldu (2004). İki dönem InSEA Dünya Konseyi üyeliğine seçildi (2008-2014). Bu görev sırasında The World Alliance for Arts Education (WAAE)'in New Castle/ İngiltere ve Seul / Kore'de yapılan genel kurul ve kongrelerine katıldı. 2014-2017 dönemi için InSEA Genel Sekreterliği görevini yerine getirdi.

Erciyes Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı (2005-2008) ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dekanlığı (2008-2015) görevlerini yerine getirdi. Bu görevleri sırasında Üniversitelerarası Kurul (ÜAK) Sanat Dalları Eğitim Konseyi ve Eğitim Komisyonu üyeliklerinde bulundu (2005-2015).

Görsel Sanatlar Eğitimi Deneği tarafından geleneksel olarak verilen Görsel Sanatlar Eğitimi Onur Ödülüne lâyık görüldü (2013). GÖRSED Onursal Başkanı unvanı verildi (2015).

Kanada Vancouver'da British Columbia University'de misafir profesör olarak bir yıl görev yaptı (2016-2017).

TED Ankara Özel Okulları Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı Geliştirme Komisyonuna danışmanlık yaptı (2013-2014). Ankara Yenimahalle İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün Ankara Kalkınma Ajansının desteği ile hazırladığı "Okulum Ankara" müze eğitimi projesine danışmanlık yaptı (2016). Sanatla El Ele Köprü Kurmak adlı AB Projesi (2006) ve Görsel Kültür Kuramının İlk ve Ortaokul Derslerinde Uygulanması adlı TÜBİTAK 4005 projelerinde (2018/2019) yürütücülük yaptı.

Halen TÜBİTAK Bilim Merkezleri Kurulması Değerlendirme Komisyonu üyeliği ve APEAS İnşaat Firmasında sanat danışmanlığı görevini de yürütmekte olan Dr. Özsoy, TOBB ETÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Sanat ve Tasarım Bölümünde eğitim, öğretim ve araştırma etkinliklerini sürdürmektedir.

Doç. Dr. Nuray MAMUR

1977 yılında Bolu'nun Mengen ilçesinde dünyaya geldi. 1999 yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü'nden mezun oldu. 1999 -2009 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilk ve ortaöğretim kurumlarında Resim-İş Öğretmeni olarak görev yaptı. 2002 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde yüksek lisansını, 2009 yılında Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü'nde doktorasını tamamladı. Aynı yıl Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalına öğretim üyesi olarak atandı.

Çeşitli ulusal ve uluslararası bilimsel dergilerde çok sayıda makalesi yayınlandı. Ulusal ve uluslararası kongrelere ve sempozyumlara bildirileri ile katıldı. Milli Eğitim Bakanlığı'nın çeşitli projelerinde komisyon üyesi ve eğitmen olarak görev yaptı. 2012-2013 akademik yılında YÖK bursuyla Misafir Araştırmacı olarak ABD'nde, Penn State University, College of Arts and Architecture, School of Visual Arts'da incelemelerde bulundu. 2015 yılında Doçent oldu. Aynı yıl Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği (GÖRSED)'nin akademisyen kategorisinde "Yılın Görsel Sanatlar Eğitimsi" ödülüne layık görüldü. 2017- 2019 dönemi için InSEA (International Society for Education through Art) dünya konseyi üyeliğine seçildi.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Artırma Kurumunun 2018 yılı 4005 – Bilim ve Toplum Yenilikçi Eğitim Uygulamaları Destekleme Programı çerçevesinde Dr. Vedat Özsoy ile hazırladıkları "Görsel Kültür Kuramının İlk ve Ortaokul Görsel Sanatlar Derslerinde Uygulanması" başlıklı ve 402179 no.lu proje kabul edildi ve 2018-2019 yıllarında yedi ilde uygulandı.

Dr. Mamur halen Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak eğitim, öğretim ve araştırma etkinliklerini sürdürmektedir.

ÖN SÖZ

Görsel sanatlar, bireyin kendini ifade etmesine, duygu, düşünce, arzu ve isteklerini başkalarına aktarmasına, başkalarıyla paylaşmasına aracılık eden estetik bir olgudur. Tasarım ise bireyin kendisine yakıştırdığı kılık ve kıyafetinden, her gün üzerinde yemek yediği masa örtüsünün desenine kadar, ömrünü geçirdiği başta kendi evi olmak üzere çeşitli mimari yapı ve mekânlardan onların içindeki mobilyalara kadar kişinin estetik beğeni düzeyine ve ekonomik durumuna uygun olarak karar vererek seçtiği özgün sanatsal ve işlevsel nesnelere.

Görsel sanatlar ve tasarım eğitimi bireylere iyiyi içeren “etik” ve güzeli içeren “estetik” değerleri kazandırmaktadır. Bireyin estetik beğeni düzeyi görsel sanatlar ve tasarım alanında aldığı eğitim ile doğru orantılı olarak gelişir, zenginleşir. Bu nedenle okul yıllarında öğrencilere kazandırılacak estetik duyarlılık ve beğeni düzeyi önemlidir. Alacakları bu estetik eğitim onların daha sonraki yıllarda verecekleri kararlarda çok etkili olacaktır. İyi bir estetik eğitim almış birey hangi işi yaparsa yapsın, hangi mesleği seçerse seçsin, toplumsal yaşamında estetik duyarlılığını işine, mesleğine yansıtacaktır.

Görsel sanatlar ve tasarım eğitimi yoluyla kültürel değerlerimizi oluşturacak, ona sahip çıkacak, var olan kültürel mirasımızı koruyacak ve onu gelecek kuşaklara ulaştıracak yurttaşlar yetiştirilmelidir. Bu eğitim tüm bireyleri daha çocukluktan başlayarak kültürel ve sanatsal açıdan eğitmekte, onlarda sezgiyi, akıl yürütmeyi, hayal kurmayı ve el becerilerini geliştirmekte, görsel okuryazarlık kazandırmaktadır. Böyle bir eğitim bu yeterliklerle donanmış görsel sanatlar ve sınıf öğretmenleri yoluyla olabilecektir.

Yükseköğretim Kurlununun 2018 yılında aldığı kararla değiştirilen Eğitim Fakülteleri müfredatları öğretmen yetiştirmede yeni bir yapı oluşturmuş, eğitim bilimlerine yönelik derslerin sayısında önceki programlara göre bir artış olmuştur. Bu değişiklik Görsel Sanatlar Öğretmeni yetiştiren Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalları Lisans Programında da yapılmıştır.

Yeni eğitim programında Özel Öğretim Yöntemleri I ve II dersleri kaldırılarak görsel sanatlar eğitimi ve öğretimi ile ilgili dört yeni ders konulmuştur. Bunlar: 1. Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları, 2. Görsel Sanatlar Öğretim Programları, 3. Görsel Sanatlar Öğretimi 1 ve son olarak 4. Görsel Sanatlar Öğretimi 2 dersleridir. Farklı içeriklerle oluşturulan bu derslere yönelik yazılı kaynak gereksinimini karşılamak üzere ilk derse yönelik olarak bu kitap hazırlanmış ve yayımlanmıştır.

Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları adlı ilk kitabımızda farklı üniteler halinde kültür, sanat, görsel sanatlar, tasarım başlıkları altında *alan* bilgi-

sini içerek konulara yer verilmiştir. Ayrıca Görsel Sanatlar dersi öğretmen adaylarının ve halen görevlerini yerine getirmekte olan öğretmenlerin gereksinim duyacakları öğretmenlik meslek bilgilerini karşılayabilecek bir bölüm olarak eğitimin tanımı, kuramları ve eğitimde paradigmlar konularına yer verilmiştir.

Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları adlı kitap görsel öğretmen adaylarının temel *alan öğretimi* bilgilerini oluşturmak amacıyla dokuz bölümü içermiştir. Bu bölümlerde görsel sanatlar öğretmen adayları ile öğretmenlerin sanat ve görsel sanatlar eğitimin gerekliliği, amaçları, işlevleri, ilgili kavramları, kavram yanılgıları ve bireyin yetişmesiyle topluma yaptığı katkılara ayrı üniteler halinde yer verilmiştir. Ayrıca kitapta, bu eğitim alanının tarihçesi ve kuramları, sanatın dili, görsel algı, yaratıcılık gibi temel konulara da yer verilmiştir. İlerleyen bölüm ve ünitelerde öğretmenlerin Görsel Sanatlar derslerinde kullanabilecekleri bilgi ve uygulamalar “Öğrenme Kuramları ve Görsel Sanatlar Öğretimi” ve “21. Yüzyılda Görsel Sanatlar Öğretimi” başlıkları altında yer almıştır.

Kitabımızı hazırlarken örtüşen konularda Özsoy ve Alakuş’un kaleme aldıkları “Görsel Sanatlar Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri”, Özsoy’un Görsel Sanatlar Eğitimi: Resim-İş Eğitiminin Tarihsel Düşünsel Temelleri” Kırıoğlu ve Stokrocki’nin Sanat Öğretimi adlı kitaplardan geniş alıntılar ve aktarmalar yaptık.

Kitabımızın, görsel sanatlar ve tasarımın niçin ve nasıl öğretilceğine ilişkin olarak kaynağa gereksinim duyacak görsel sanatlar ve sınıf öğretmen adayları ile tüm öğretmenlere ve eğitimcilere yararlı olmasını diliyoruz.

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY

Mart 2019

Ankara

İÇİNDEKİLER

Ön Söz..... ix

1. BÖLÜM

DERS ÖĞRETİM PROGRAMI

Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları Ders Öğretim Programı.....	1
Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları Yarıyıl Ders Planı.....	3
Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları Ön Anket / Son Anket.....	5
Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları Dersi.....	6
Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları Dersi Ölçümleme Yöntemi.....	8
Görsel Sanatlar Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları Dersi Final Değerlendirme Ölçütleri.....	10
Eğitsel Gelişim Dosyası Kapağı.....	19

2. BÖLÜM

KÜLTÜR, SANAT, GÖRSEL SANATLAR VE TASARIM

Ünite I: Kültür, Sanat, Görsel Sanatlar ve Tasarım Kavramları.....	22
--	----

3. BÖLÜM

EĞİTİMİN TANIMI, KURAMLARI VE EĞİTİMDE PARADİGMALAR

Ünite I: Eğitimin Tanımı ve Amacı.....	39
Ünite II: Eğitimin Düşünsel Temelleri.....	42
Ünite III: Eğitimde Yeni Değerler ve Paradigmalar.....	46

4. BÖLÜM

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNE GİRİŞ

Ünite I: Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Eğitimi.....	54
Ünite II: Görsel Sanatlar Eğitiminde Kavram Yanılgıları.....	63
Ünite III: Görsel Sanatlar Eğitiminin Bireye ve Topluma Etkisi.....	66

5. BÖLÜM GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNİN TARİHÇESİ VE KURAMLARI

Ünite I: Görsel Sanatlar Eğitiminin Tarihçesi ve Kuramları 74

6. BÖLÜM GÖRSEL SANATLAR VE TASARIMIN DİLİ

Ünite I: Görsel Sanatlar ve Tasarımın Dili ve Uygulanışı.....98

7. BÖLÜM GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİMİNDE TEMEL KAVRAMLAR VE YARATICILIK

Ünite I: Görsel Algı ve Görsel Sanatlar Eğitimi 110

Ünite II: Sanatsal Yaratıcılık ve Yaratıcılığın Geliştirilmesi 124

Ünite III: Görsel Sanatların Kuramları, Gerekliği ve İşlevi 131

8. BÖLÜM ÖĞRENME KURAMLARI VE GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİMİ

Ünite I: Öğrenme Kuramları ve Görsel Sanatlar Öğretimine Etkisi..... 139

Ünite II: 21. Yüzyılda Görsel Sanatlar Öğretiminde Çağdaş Kuramlar..... 152

9. BÖLÜM 21. YÜZYIL SANATI VE GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİMİ

Ünite I: 21. Yüzyıl Sanat Anlayışı ve Teknolojik Gelişmeler 168

Ünite II: 21. Yüzyıl Sanat Anlayışlarının ve Teknolojik Gelişmelerin Görsel Sanatlar Öğretimine Etkisi 180

Kaynakça..... 193

GÖRSELLER VE ŞEKİLLER LİSTESİ

2. Bölüm

Görsel 1, 2, 3. Çerkes El Sanatlarından Örnekler.....	28
Görsel 4 ve 5. Kahramanmaraş İşi Ceviz Ağacından Yapılma Çeyiz Sandığı ve Koltuk.....	28
Görsel 6, 7 ve 8. Anadolu Selçuklu Dönemi Çinileri (1075-1308)	29
Görsel 9. Marcel Duchamp, Çeşme.....	30
Görsel 10, 11 ve 12. Çeşitli Tasarımlardan Çizim Örnekleri.....	33
Görsel 13. Manolyalar.....	34
Görsel 14. Türk Hava Yolları Logosu (1959).....	34

7. Bölüm

Görsel 1. Necker Küpü.....	112
Görsel 2. Rubin Vazosu.....	112
Görsel 3. M. C. Escher, Gökyüzü ve Su	112
Görsel 4 ve 5. Yakınlık İlkesi.....	113
Görsel 6 ve 7. Tamamlama İlkesi.....	113
Görsel 8 ve 9. Benzerlik İlkesi.....	113
Görsel 10 ve 11. Süreklilik İlkesi.....	114
Görsel 12. Gruplandırma ve İlişkilendirme Örneği	115
Görsel 13. Emojiler: Duygu İkonları.....	122
Görsel 14. James Whistler, Gri Armoni (1871)	132
Görsel 15. Guernica, Pablo Picasso (1937)	134
Görsel 16. Hürriyet, Eugene Delacroix (1830)	134

8. Bölüm

Şekil 1. Sanat Eğitimi Etkileyen Çağdaş Kuramlar	153
Şekil 2. Görsel Kültür Öğretiminin Bileşenleri	155
Şekil 3. Göstegebilimsel Çözümleme.....	160
Şekil 4. “Yaşam İçin Sanat” Öğretim Modeli.....	164
Görsel 1. Coca Cola Reklamı	160

9. Bölüm

Şekil 1. Sanayi Devrimleri ve Üretim Biçimleri.....	170
Şekil 2. Sanatın Tarihsel Süreçteki Dönüşümü.....	171
Şekil 3. TPAB ve Etkileşimli Olduğu Bilgi Türleri	182

Şekil 4. 21. Yüzyıl becerileri (P21, 2007)	183
Görsel 1. Nele Avezedo, Eriyen adamlar, 2009	173
Görsel 2. Erik Ravelo, Dokunulmazlar, 2013	173
Görsel 3. Leonardo da Vinci	176
Görsel 4. Marcel Duchamp	176
Görsel 5. Dijital Uygulama.....	176
Görsel 6. Ayşe Erkmen, PFM-1 ve diğerleri, 2004	177
Görsel 7. Erwin Redl, Matrix II	178
Görsel 8. Peter Kogler, Optik İllüzyon Odası	178
Görsel 9. Motohiko Odani, Şelale, 2011	178
Görsel 10. TeamLab, Mori Building Tokyo Dijital Sanat Müzesi, Japonya	179
Görsel 11. Etkileşimli Tahtada Çizgi Resim Etkinlikleri.....	185
Görsel 12. Etkileşimli Tahtada Öğrenci Çizgi Resmi.....	185
Görsel 13. Second Life’da Bir Sanat Sergisi	186
Görsel 14. Artsonia Çocuk Sanatları Müzesi	186
Görsel 15. British Müzesi Sanal Sunumu	186
Görsel 16. Antalya Arkeoloji Müzesi Sanal Sunumu.....	186
Görsel 17. Google Arts & Culture, Koleksiyon.....	187
Görsel 18. Google Arts & Culture, Experiments.....	187
Görsel 19. VR Gözlüğü İle Sergi Deneyimi	189
Görsel 20. Artırılmış Gerçeklik Uygulamasında Estetik Deneyim.....	189
Görsel 21 ve 22. Artırılmış Gerçeklik, 2 Boyutlu Görüntülerin Sanal Ortamda 3 Boyutlu Hale Gelmesi	189

1. BÖLÜM

DERS ÖĞRETİM PROGRAMI

Prof. Dr. Vedat ÖZSOY
TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

- Ders Öğretim Programı
- Dersin Amacı ve Kazanımları
- Öğretme ve Öğrenme Yaklaşımları
- Değerlendirme Yöntemleri
- Sözcük ve Kavramlar
- Final Projesi Formatı
- Eğitsel Gelişim Dosyası

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRENME VE ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARI DERS ÖĞRETİM PROGRAMI

Düzyey: 2. Sınıf III. Yarıyıl

Ders Gün ve Saatleri:

Ders Kredisi: 2-0-2

Görüşme Saatleri:

Dersin Tanımı: Bu ders eğitimde yeni değerler ve paradigmlar, sanat eğitiminin gerekliliği, görsel sanatlar eğitiminde kavram yanlışları, görsel sanatlar eğitimi tarihi ve kuramları konularını içerir. Ayrıca, sanat yapmada ve sanatı anlamada başvuru olan görsel sanatların dili, yaratıcılık ve sanatsal yaratıcılığın geliştirilmesi ile 21. yüzyıl öğretim ve sanat kuram ve uygulamalarının görsel sanatlar eğitimine etkisi bu derste işlenecektir.

Yararlanılacak Kaynaklar

Kitaplar

- Güvenç, B. (1984). İnsan ve Kültür (4. Baskı), İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Örnek, S. (1971). *Etnoloji Sözlüğü*, Ankara: A.Ü.D.T.C.F. Yay. No: 200.
- Özsoy, V. (2015). *Görsel Sanatlar Eğitimi: Resim-İş Eğitiminin Tarihsel ve Düşünsel Temelleri*, (Üçüncü Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yay.
- Özsoy, V. (2017). *Görsel Sanatlar Eğitimi: Makaleler*, (İkinci Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yay.
- Özsoy, V. ve Alakuş, A.O. (2017). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri – Resim-İş Eğitimi*, (İkinci Baskı), Ankara: Pegem Akademi Yay.
- Özsoy, V. ve Ayaydın, A. (2015). *Görsel Tasarım Öge ve İlkeleri*, Ankara: Pegem Akademi Yay.
- Tezcan, M. (2008). *Kültürel Antropoloji*, (3. Baskı), Ankara: Maya Akademi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yay.
- Yılmaz, M. (2013). *Modernimden postmodernizme sanat*, Ankara: Ütopya.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2018). *Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı*.

Makaleler

- Coşkun, R. (2014). Teknolojinin olanakları ile değişen sanat alanı. *Anadolu Üniversitesi Sanat & Tasarım Dergisi*, 6(6),76-89.
- Kuruüzümcü, R. (2010). Bir dijital ortam ve sanat formu olarak sanal gerçeklik. *Sanat Dergisi*, 0 (12), 93-96. Erişim: <http://dergipark.gov.tr/ataunigsfd/issue/2600/33460>
- Sağlamtimur, Ö.Z. (2010). Dijital sanat. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 10(3), 213-238.
- Somyürek, S. (2014). Öğrenme sürecinde Z kuşağının dikkatini çekme: Artırılmış gerçeklik, *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 4 (1), 63-80.
- Şahiner, R. (2002). Yeni bir binyılın eşliğinde sanat eğitimi üzerine, *Anadolu Sanat, Anadolu Üniversitesi Süreli Sanat ve Kültür Dergisi*, 13.
- Yalçın, S. (2018). 21. Yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi* 51, (1) 183-201.
- Yüzer, V., Kılınc, H. (2015). Açık öğrenme sistemlerinde dijital öykümeden faydalanmak, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4 (1) 243-250.

Görseller ve Videolar:

- www.gokkur.com
- www.gorsaney.pegem.com.tr

Elektronik Kaynaklar:

- www.gorsaney.pegem.com.tr

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRENME VE ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARI YARIYIL DERS PLANI

(.../.../20....)

I. Hafta: Giriş

Tanışma. Ön Anket. DÖP tartışılması ve kesinleştirilmesi. Elektronik Eğitsel Gelişim Dosyası ve Ödev yüklemeleri için Google Drive (GD) adresinin verilmesi. Sınıf temsilcisinin seçimi.

II. Hafta için okuma ve ödev: “Kültür, sanat, zanaat, görsel sanatlar ve tasarım nedir, işlevleri, bireye ve topluma etki ve katkıları nelerdir” konulu iki sayfayı geçmeyecek bir kompozisyon yazınız ve GD’ya yükleyiniz. (Özsoy 2015. s. 6-12 / 28-37; Tezcan, 2008. s. 4-12 /201-210)

II. Hafta: Kültür, Sanat, Zanaat, Görsel Sanatlar ve Tasarım

Etkinlik: Kültür, sanat, zanaat, görsel sanatlar ve tasarımın işlevleri, bireye ve topluma etki ve katkılarına ilişkin düşüncelerin tartışılması. (Grup çalışması ve kitap web portaline bağlantı)

Hafta için okuma ve ödev: Eğitim, eğitim kuramları ve paradigmaları hakkında okumalar yaparak üç eleştirel soru hazırlayınız. (Özsoy 2015. s. 13-23; Yıldırım-Şimşek 2018. s. 2-5)

III. Hafta: Eğitimin tanımı, kuramları ve eğitimde paradigmalar

Ders anlatımı: Eğitimin tanımı, amacı, düşünsel temelleri. Eğitimde yeni değerler ve paradigmalar.

IV. Hafta için okuma ve ödev: “Sanat eğitimi niçin ve kimler için gereklidir; nasıl olmalıdır” konulu iki sayfayı geçmeyecek bir kompozisyon yazınız ve GD’ya yükleyiniz. (Özsoy 2015. s. 38-44)

IV. Hafta: Görsel Sanatlar Eğitimine Giriş

Ders Anlatımı: Sanat eğitimi ve görsel sanatlar eğitimi nedir, nasıl olmalıdır? Sanat eğitiminin gerekliliği. Görsel sanatlar eğitiminde kavram yanlışları. (Kitap web portaline bağlantı)

Etkinlik: Sanat eğitiminin bireye ve topluma katkısına yönelik görüşlerin tartışılması. (Grup çalışması)

V. Hafta için okuma ve eleştirel soru hazırlama: Görsel sanatlar eğitimi tarihi ve kuramları hakkında bilgi edininiz ve eleştirel sorular hazırlayınız. (Özsoy 2015. 3. Bölüm)